

(המשך מעמוד 9)

הכפר, עורכים אנשי ברעם אזכרה לכפרם מעל הגבעה ממנה השקיפו בפיצוץ. הם קראו לגבעה אלמקא — הכותל המערבי.

רק מותו של הכומר נתן לאנשי ברעם את ההזדמנות לחזור פעם בשנה לחורבות כפרם. כאשר מת הכומר לפני שנתיים וחצי שנים, ציטטו אנשי הכפר את דבריו: „אם לא אחזור חי לכפרי החזירוני אליו מת, וקברוני בכנסייה עם אבותי הכהנים.“ כדי למלא את רצונו האחרון, לא יכלו גם של-טונות הצבא לסרב להתיר לאנשי ברעם לבקר בכפרם החריב.

מעתה יהיה שטח הכפר לא רק מקום עליה לרגל לתיירים יהודים שירצו לבקר בבית הכנסת העתיק. הוא הפך למקום קדוש לבני הכפר שנשבעו כי ישובו אליו ויעלו מדי שנה לרגל לבקר בו.

משפט

הצוהק אחרון

בחור רוה, גבוה ושחרחר הוביל חולית שוטרים למקומות בכפר-סבא, מגדאל ורמ' תיים, סיפר בגלוי: „כאן ביצעתי גני' בה... כאן התפרצתי לידה.“ תוך יום אחד הודה משה מזרחי בביצוע שבע הת' פרצויות וגניבות, אשר המשטרה לא ידעה כלל כי הוא קשור בהן. „אני רוצה לעזור לכם“, הסביר בטוב לב.

מצויידים בתיק עבה, שכלל את פרטי הו' דאתו של מזרחי, הופיעו השוטרים לחקיר' רה המוקדמת בבית-משפט השלום בפתח תקפה. השופט אהרן גרף קיבל את הודאת הנאשם, העביר את התיק לבית-המשפט המחוזי.

מתיחה עדיחשבון הציבור. התבי' עה התקדמה ללא תקלה, עד שהמשפט עמד להסתיים. ואז ניגש מזרחי לתובע נחמן אמיתי, שאל אותו בחיך לגלגני: „אתם משוגעים? צלצל לתל-מונד, ותיחכח שב' תאריכים שאני ביצעתי כביכול את העביר' רות, ישבתי בבית-הסוהר.“

התובע מיהר לטלפון, ולתדהמתו התברר כי אמנם צדק מזרחי. מול האליבי המוחלט, לא נותר לתביעה אלא לבטל את התיק. הודה באיכות התביעה בבושת-פנים: „חקר' תי בדבר והוברר לי שהנאשם ישב במעצר בתקופה זו... גם העדה שהעידה כי זיהתה את הנאשם כנגב שגנב אצלה, טע' תה והצביעה עליו, רק מפני שראתה את ה' נאשם בלחית שוטרים בביתה... יש לזכות את הנאשם.“

מזרחי צחק כפה מלא. אולם, כידוע, צוחק הצוחק אחרון. המשטרה, אשר חושה-המור של מזרחי לא מצא חן בעיניה, עצרה אותו מיד, הגישה נגדו כתבי-אשום חדש. הפעם על כי „גרם הזק ציבורי וגרם לאנשי מש' טרה, המוחזקים בכספי הציבור ולטובת ה' ציבור, לבזוז את זמנם.“

כאשר נסתיימה שמיעת המשפט החדש, שוב לא היה למזרחי כל חשק לצחוק. בראש מרכן נכנס למכונית האסיירי, שי הובילה אותו לבילוי המישה חודשי מאסר חדשים בתל-מונד.

כל ישראל

בראש הרשימה

מאתיים איש במדינה מרחיחים כל אחד 20 אלף לירות לשנה ומעלה — זאת גילה סקר מטעם ההסתדרות... **למרות קיצוץ הריבית,** ישלם הבנק חלאות דיבידנדה של 12.5% לשנת 1957... **תוכניות החכרון** של בנק לאומי ו' בנק לדיסקונט יוגדלו השנה 28% ל-75 מיל' יון ליי, בעידוד הממשלה... **פרם נוסף לשנת העשור:** שכר-הדירה, שישולם על ידי תיירים, יהיה פטור מכל מס... **מלאי זמן** של מיצרנים חיוניים כגון חיטה, סוכר, אורז, שמנים ומספוא, הנמצא עתה במחסנים בישראל, יספיק לצריכה של חמי' שה עד שמונה חודשים... **מלון החם** תדרות נחנך ביאלת, אחרי ארבע שנות עבודה. במלון 29 חדרים, באר, אולם ריי קודים, מסעדה. מערכת הקירור תושלם עד הקיץ... **מוזכיר המועצה המקומית** של קרית שמונה, דויד רסולי, תקף בבעי' טות את סגן ראש המועצה, חיים רוה, אשר הסתכסך לאחרונה עם ראש המועצה אשר נזיר. שלושתם חברי מפא"י.

שיא החופשה, התמרמר סוחר. „העיריה גובה מאתנו כסף כדי שתעשיר בו את המתחרים שלנו בתל-אביב.“

מינוטים

הכפר שעל חצי הלירה

אלפי יהודים מבקרים מדי שנה בין חור' בות הכפר הערבי ברעם, בגליל העליון, כדי לראות את בית-הכנסת העתיק שתמונתו מקשת את חצי הלירה הישראלית. השבוע זכתה ברעם לביקור המוני של מאות מבקר'ים. הם לא באו לראות את החורבות העתיקות. הם באו לבקר חרבות חדישות יותר.

היו אלה 400 מתושביו של כפר ברעם המרוני. הם הלכו בשורה ארוכה, אכלים וחפויי ראש. בראש התהלוכה השקטה נישא צלב גדול מקושט בדגל אדום. התה' לוכה נעצרה בכנסייה של הכפר, הבנין היחיד שנשאר עומד על תילו. כניסות ה' כנסייה היו חסומות באבנים. האנשים הסירו את האבנים וכנסו לכנסייה השוממת וה' ריקה מכל תמונות ופסלי הקדושים. הכנסייה הייתה מלאת רטיבות. בחוץ ירד הגשם ומגג הכנסייה הסדוק דלפו טיפות מים.

במשך שעה ארוכה התפללו המרוניים ב' שפה הסורית הדומה מאוד לשפה הארמית העתיקה. התפילה הייתה מוקדשת לזכרו של כומר הכפר אליאס סוסאן שנפטר לפני שני תיים וחודשיים. כדי לערוך את האזכרה קיבלו תושבי ברעם לשעבר, היושבים כיום בכפר גוש-חלב, היתר מיוחד לבקר בחור' בות כפרם, שעל אדמתו הוקמו בינתיים מושב וזבב וקיבוץ ברעם.

אולם 400 המבקרים לא באו רק להזכיר את נשמת אבי עדתם. רובם באו כדי להזכיר לבניהם כי זהו כפר מולדתם.

פגישה עם וייצמן בפאריז. במיבצע חירם לשחרור הגליל העליון, שנערך בסוף 1948, מצאו חיילי צה"ל את כפרי הגליל העליון הערביים ריקים מתושביהם, שנמ' לטו ללבנון. רק תושבי ברעם המרוניים ומחצית תושבי גוש-חלב, אף הם בני אותה עדה, נשארו בבתיהם. רק כעבור שבועיים קיבלו תושבי הכפר ברעם הוראה מטעם שלטונות הצבא לפנות את כפרם, תוך הבטחה כי יתורו אליו תוך שבועות מספר.

אלף תושבי ברעם פינו את כפרם. רובם עבר לגוש-חלב ואילו הנותרים עברו את הגבול ללבנון מחוסר מקום מגורים בגוש חלב. אולם השבועות הפכו לחדשים והחדשים לשנים ותושבי ברעם לא הוחזרו לכפרם. במשך 10 השנים שחלפו מאז, לא הפסיקו ללחום על זכותם לחזור לבתיהם. כל פניר'יהם לראשי המדינה ולמוסדות השונים נענו בשלילה בנימוק כי ההחזרה בלתי אפשרית מסיבות בטחוניות.

כשכל הפניות הושבו ריקם, החליטו ה' תושבים לבקש מהאפסריארך המרוני היושב בכפר בקורקי בלבנון להתערב לטובתם. שלושה אנשים עברו את הגבול ברשיון מיוחד וחזרו כשבידיהם מכתב מאת ה' אפסריארך אנטון בוטרסו ערידה אל נשיא המדינה הראשון, חיים וייצמן.

במכתבו הזכיר האפסריארך לוייצמן פגישה שנערכה בין שניהם בשנת 1947 בפאריס, בה הבטיח וייצמן כי במדינה היהודית ש' תקום, יהיו לנוצרים זכויות שחה כמו ליהודים.

התשובה הייתה בנוסח הרגיל: „מסיבות בטחוניות לא יוכלו תושבי ברעם לחזור לכפרם.“

„הכותל המערבי.“ בשנת 1952 פסק בית הדין העליון בבקשת צו על תנאי, שהגישו תושבי ברעם נגד שר הבטחון שיבוא וינמק מדוע לא יוחזרו לכפרם, כי תושבי הכפר יוכלו לחזור לבתיהם אחרי שיצטיידו ברשיון מטעם הממשל הצבאי.

אולם כמה ימים לאחר מכן כבר לא היה לתושבי ברעם לאו לחזור אפילו אם היה ניתן להם היתר לכך. במשך שלושה ימים סוצץ הכפר ונמחה מעל פני האדמה כשת' קיפו עומדים על גבעה ליד גוש-חלב המשי' קיפה על הכפר, ורואים כיצד בתיהם עפים השמימה.

כשנשאל דויד בן-גוריון בכנסת, מדוע מוצץ הכפר, השיב כי אין לו כל ידיעה מי עשה זאת.

מאז, מדי שנה בשנה, ביום בו מוצץ

100% מצב רוח מרומם עם קוניאק. סוברין ושרי קורדיאל' התוצרת המעולה מיקבי ש. פרידמן ובניו

סקידים! תלמידים! סטודנטים!
הרשמו עוד היום ב„אולפן גרני' לקורס הדו-חודשי (2 x שבוע) ל- **קצרנות עברית ו/או אנגלית בת"א: אצל ח. בריקמא, גורדון 5 בחיפה: בייס „במעלה“, החלוץ 13 הצלחה מובטחת!**

אל תותר על השמחה
שגורם הספורט של הצלום. ה' הוצאה הקטנה בעד מצלמת פוטו ברנו שתתלם לך פי מאה עלידי הזכרונות הבלתי נשכחים שלהם ערבים צלומיך. התייעץ ברח' ה' חלוץ 31, חיפה, טל. 4137 עם **פוטו-בדנר** חיפה, רחוב החלוץ 31

הונג'קונג
היא רק אחת מתוך עשר' ריט ושתיים חארצות אליהן נשלחים מדי שבוע מנויי חוף-לארץ של „העולם הזה“, שבו' עון החדשות הישראליות.

נותרו רק 18 ימים להצגות קרקס מדראנו
אל תחמיצו את ההזדמנות האחרונה!
יום 2 הצגות: 4.30 — 8.45
יום 1 הצגה אחת: בשעה 2 אחה"צ
מוצאי-שבת 2 הצגות: 6.15 — 9.30
אוטובוסים מחכים לקהל אחר כל הצגה
הכינו כרטיסים מראש!
קופת הקרקס פתוחה מ' 10.30 בבוקר
כרטיסים אפשר להשיג גם במשרדי הכרטיסים